Nie-boska komedia

Zygmunt Krasiński

M. Fijarczyk
[#polskigola]

Zygmunt Krasiński 1812-1859

Pozostawał całe życie pod wpływem ojca, Wincentego Krasińskiego, generała napoleońskiego, później współpracownika reżimu carskiego.

Opuścił Warszawę w 1829 roku, przez resztę życia podróżował po Europie. Nie wziął udziału w postaniu listopadowym, czego później żałował.

Jego pogrzeb odbył się w zamku w Opinogórze, gdzie obecnie znajduje się Muzeum Romantyzmu.

NIE-BOSKA

KOMEDYIA.

PARYŻ.

W KSIĘGARNI I DRUKARNI POLSKIÉJ.

Geneza

Powstała w 1833 roku, wydana została anonimowo 2 lata później.

Na jej powstanie wpłynęły:

- poglądy ojca, niechętnego powstaniom;
- obserwacja krwawo stłumionego powstania tkaczy liońskich w 1831 r. – ukazującego różnice klasowe;
- zainteresowania poety historiozofią (filozofią dziejów).

Znaczenie tytułu

Dante Alighieri – „Boska Komedia” – bohater wędrował po zaświatach, obserwując naturę ludzką poddaną pewnym stereotypowym ujęciom i symbolice chrześcijańskiej.

Boska – bo zaświaty i świat oraz ludzie to koncepcja Boga, jego dzieło, nawet jeśli niedoskonałe.

Komedia – zakończenie pozytywne, dające nadzieję.

Nie-boska komedia – tytuł nacechowany ironią.

Rola poety romantycznego

Część I I II

Kim jest mąż? (charakterystyka)

1. Stosunek do Żony.
2. Reakcje na Dziewicę.
3. Stosunek do syna.
4. Czym jest poezja? Gdzie jest poezja?

Co jest ważne w definicji romantyka?

Kim jest Żona, a kim Dziewica? Jakie symboliczne cechy prezentują te postaci?

ŻONA	DZIEWICA
- Będę wierną żoną tobie, jako matka mówiła, jako serce mówi. - Kobieto z gliny i błota, nie zazdrość, nie potwarzaj — nie bluźń — patrz — to myśl pierwsza Boga o tobie, ale tyś poszła za radą węża i stałaś się, czym jesteś. - Od kiedym cię straciła, zaszła odmiana we mnie — „Panie Boże” mówiłam i biłam się w piersi, i gromnicę przystawiałam do piersi, i pokutowałam, „spuść na mnie ducha poezji” i trzeciego dnia z rana stałam się poetą.	- Wszystko, com marzył i kochał, zeszło się w tobie. - O mój luby, odrzuć ziemskie łańcuchy, które cię pętają. — Ja ze świata świeżego, bez końca, bez nocy. - Ta, która cię wstrzymuje, jest złudzeniem. — Jej życie znikome — jej miłość jako liść, co ginie wśród tysiąca zeschłych — ale ja nie przeminę.

Część III

Rewolucja

Eugene Delacroix
„Wolność wiodąca lud na barykady”
1830

1. Co oznacza słowo rewolucja? Czym jest walka klas?

2. Rewolucja lipcowa – „trzydniowa rewolucja” 1830.
3. Powstanie tkaczy lyońskich 1831, 1834

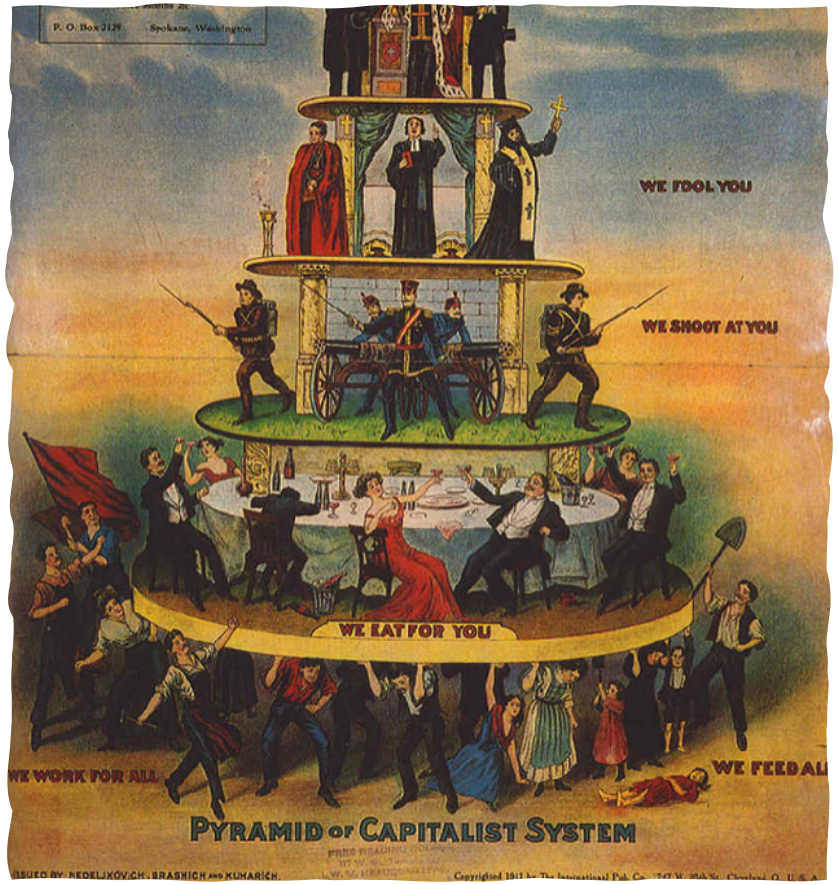

WALKA KLAS

- REWOLUCJA PRZEMYSŁOWA
- KAPITALIZM
- PROLETARIAT
- BURŻUAZJA
- REWOLUCJA
- EGALITARYZM

*prekariat

saintsimonizm

Popularna w XIX wieku utopijna doktryna filozoficzno – społeczna, głosząca:

- Ustanowienie sprawiedliwego „społeczeństwa wytwórców”, nieznającego anarchii i kryzysów, zorganizowanego wg zasad naukowych;
- Pokojowy industrializm;
- Solidaryzm społeczny, którego celem powinno być zaspokojenie potrzeb proletariatu;
- Nową strukturę społeczną, w której zniesione byłoby prawo dziedziczenia i obowiązywałaby zasada „każdemu wg zdolności”;
- Tępienie próżniactwa, dzięki czemu rozwijać mogłoby się tzw. bogactwo ogólne, czyli poprawa sytuacji konkretnych ludzi;

- Ewolucyjny postęp jako cel dążeń ludzkości;
- Postulat jedności europejskiej w oparciu o jedność społeczną;
- Nowy chrystianizm, będący nowa filozofia społeczeństwa przemysłowego, zastępującą katolicyzm, który nie spełnił swojego zadania.

1. CZY REWOLUCJONIŚCI W DRAMACIE KRASIŃSKIEGO TO SANTSIMONIŚCI?
2. CZY PROPOZYCJA ŚWIATA WEDŁUG SANTSIMONISTÓW WYDAJE CI SIĘ SPRAWIEDLIWA?

prowidencjalizm

łac. *providentia* – opatrzność

Pogląd uznający opatrzność (Boga) za siłę kierująca losami świata i ludzi, nadającą historii celowy charakter. W takim myśleniu nie ma miejsca na przypadek, wszystko ma swój cel i ku czemuś zmierza. Wolna wola pozwala człowiekowi na pewne działania, które jednak nie mogą być sprzeczne z planem opatrzności, gdyż bez oparcia w Bogu nie może narodzić się postęp, a co najwyżej zło i kara.

1. CZY OBÓZ ARYSTOKRATÓW TO REPREZENTACJA TEGO POGLĄDU?
2. CZY POGLĄDY PROWIDENCJALISTÓW UWAŻASZ ZA SŁUSZNE? DLACZEGO?